

INKLUDERENDE FÆLLESSKABER

PROBLEMER SKAL LØSES DER, HVOR
DE SKABES, OG MED DET SAMME

Skolelederforeningen har
identificeret tre områder, hvor
landets politikere skal tage fat:

Der skal **FORANDRES**, **FOREBYGGES**
og fokus på **RETTIDIGHED**

STOP den stigende mistrivsel
blandt børn og unge.

Skolelederforeningen
Snaregade 10 A
1205 København K
skolelederne@skolelederne.org
www.skolelederforeningen.org

Udgivet efteråret 2022

Samfundet har et problem

Alt for længe har samfundets institutioner symptombehandlet børn og unge, når skaden er sket. Det skal der gøres op med. Vi skal identificere og bryde med de kulturelle tendenser, der bidrager til stigende mistriksel blandt børn og unge. Vi skal være fælles om at skabe den forandring, som er nødvendig. Skolen kan ikke gøre det alene.

FORANDRING

BRYD SAMFUNDSTENDENSER

BAGGRUND

Skolen forsøger at kompensere for de samfundstendenser, der producerer den stigende mistriksel. Inklusionsopgaven bliver større, i takt med at de samfundsmæssige tendenser forstærkes. Forebyggelse afløses af brandslukning.

ANBEFALINGER

Samfundstendenserne skal identificeres, så den stigende mistriksel kan stoppes.

- Sæt ind over for præstationskulturen
- Bekæmp diagnosekulturen
- Skab trygge digitale fællesskaber

SÆT IND INDEN SKOLEN

BAGGRUND

Mistriksel blandt børn og unge grundlægges ikke nødvendigvis i skolen. Hvis der ikke tages fat, når de første udfordringer viser sig i barnets første leveår, vil skolen møde disse udfordringer ofte i forstærket form.

ANBEFALINGER

En forebyggende indsats i de helt tidlige år af barnets liv har afgørende betydning for barnets videre udvikling og muligheder i livet.

- Afsæt resurser til de første 1000 dage af barnets liv
- Skab gode rammer for familien, og styrk familieindsatsen

STYRK DET FÆLLES ANSVAR

BAGGRUND

I siloer bliver problemstillinger ofte løst monofagligt, men komplekse problemstillinger kræver et styrket samarbejde på tværs af ministerier, sektorer, forvaltninger, institutioner, forældre og elever.

ANBEFALINGER

Politikerne skal samarbejde på tværs af ressortområder og skabe rammerne for en koordineret og sammenhængende indsats for børn og unge.

- Fjern lovgivningsmæssige barrierer, så vi kan løfte i flok
- Etabler én koordinerende funktion i forvaltningen

Fællesskabet er forudsætningen

Politikere skal tage ansvar for at skabe rammer, hvor det bliver muligt at styrke fællesskaberne og forebygge, at problemer opstår og eskalere. Det har både personlige, familiære og økonomiske omkostninger, når forebyggelse erstattes af brandslukning. Alle har brug for at høre til.

FOREBYGGELSE

TILDEL RESURSER OG PRIORITER RAMMER

BAGGRUND

Børn og unge ønsker grundlæggende at høre til og falde inden for normen af et fællesskab, også i skolen. De har brug for at opleve, at de er vigtige for fællesskabet, og at det, de kan bidrage med, har værdi. En styrkelse af fællesskabet kalder på flere resurser og de rette rammer.

ANBEFALINGER

Skolens rammer og resurser skal matche den mangfoldige børnegruppe og understøtte fællesskabet.

- Indfør ny læreplansramme og revurder prøveformer
- Afsæt penge til flere to-voksenter og mere holddeling

GØR OP MED "DEM" OG "OS"

BAGGRUND

Cirka hvert 5. af alle børn og unge er kategoriseret med særlige behov, og tallet er fortsat stigende. Det har personlige og familiære konsekvenser, og det sætter den fælles folkeskole under pres. Flere børn og unge skal favnes af de almene fællesskaber.

ANBEFALINGER

"Dem" og "os" - retorik bidrager til at definere børn og unge som "rigtige" og "forkerte".

- Udvid normalbegrebet og skab tolerante fællesskaber
- Skab bedre kobling mellem almen- og specialpædagogik

SKAB ADGANG TIL VIDEN OG SPARRING

BAGGRUND

Elever på tværs af diagnoser oplever ofte sammenfaldende udfordringer. Med og uden diagnoser profiterer børn og unge af de samme didaktiske og pædagogiske greb. Viden og kompetencer skal hurtigere ind i klasserummet.

ANBEFALINGER

Skolerne skal have hurtig adgang til viden og sparring, så fællesskaberne styrkes.

- Uddan psykologer med pædagogisk og didaktisk forståelse
- Bring PPR's kompetencer i spil i klasse-fællesskaberne
- Styrk samarbejdet med socialrådgiverne

Alle børn og unge har behov

Alle børn og unge kan havne i en udsat position, der kræver en indsats, og mange venter alt for længe på den rette hjælp. Udviklingen skal vendes fra at være på bagkant til at være på forkant. Rettidighed er en afgørende faktor.

RETTIDIGHED

GIV MULIGHED FOR HURTIG HANDLING

BAGGRUND

Den rette hjælp er i dag forbundet med al for meget ventetid, der bidrager til, at børnenes problemer vokser sig større. Der skal fokus på de rammer, der gør det muligt at sætte hurtigt ind.

ANBEFALINGER

Børn og unge skal have den rette hjælp, så snart behovet opstår.

- Indfør tidsbegrænsning på, hvor længe et barn må vente på hjælp fra PPR og socialforvaltning
- Fokuser på tidlig hjælp til alle i mistrivsel – også dem, der ikke har en diagnose

LAD IKKE DIAGNOSEN VÆRE LØSNINGEN

BAGGRUND

Børn og unge med samme diagnose er mere forskellige, end de er ens, og alle kan havne i en udsat position, også uden en diagnose. En helhedsorienteret indsats er vigtig for at understøtte børn og unge i de mange arenaer, som de indgår i.

ANBEFALINGER

Enkeltindivider skal ikke udpeges til statiske problemer i et fællesskab.

- Afskaf diagnosen som adgangsbillet til resurser og hjælp
- Gentænk PPV og visitationspraksis

SKAB RAMMER, DER FREMMER TRIVSEL OG LÆRING

BAGGRUND

En god skolegang, hvor alle børn og unge får succesoplevelser, er den stærkeste beskyttelsesfaktor for et godt voksenliv. Derfor er det vigtigt, at rammerne i skolen matcher både den enkelte og fællesskabets behov.

ANBEFALINGER

Den rigtige viden og de rigtige kompetencer skal være til stede for at skabe en skole, hvor alle er i udvikling, læring og trivsel.

- Giv skolerne hurtig adgang til specialiseret viden til gavn for den enkelte og fællesskabet
- Indfør bedre mulighed for at tilpasse skoledagen og prøveafvikling til elevens forudsætninger